

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I VÄSTMANLANDS LÄN

Områdesnummer: NRO19039

Av riksintresse enligt Natur-
vårdsverkets beslut 2000-02-09.

Områdesnamn: Landsbergen

Kommun: Fagersta kommun (1982)

Kartblad: 11G NV

Area: 534 ha

Naturgeografisk region: 27 Skogslandskapet norr om limes norrlandicus

Landskapsform: Kullig terräng med relativ höjd 20-50 m

Riksvärde

Geovetenskap - kalottberg

Värdeomdöme: Kalottberg med flera klapperstensvallar samt stora klapperfält som utbildats invid nivån för högsta kustlinjen, ca 180 m ö. h. och är värdefulla indikatorer på havets nivåförändringarna efter senaste istiden.

Huvudkriterier:

A. Område med framstående exempel på landskapstyper eller naturtyper som särskilt väl visar landskapets utveckling.

Stödkriterier: 1 (storlek), 7 (nyckelområde)

Förutsättningar för bevarande: Bevarandet av områdets geologiska värden förutsätter att större ingrepp i terrängformerna undviks, t ex täkter, nya vägdragningar och omfattande markberedning.

Säkerställande: Området saknar skydd.

Områdets huvuddrag:

När landisen lämnade området för ca 9 800 år sedan utgjorde Norra och Södra Landsberget öar som stack upp ur det dåvarande Yoldiahavet. Vid högsta kustlinjen, ca 180 m ö h och något tiotal meter under denna finns ursvallade strandvallar och klapperfält. Ovanför högsta kustlinjen är moränen osvallad.

Norra Landsberget reser sig ca 140 m över Åmanningen och 217 m ö h. På bergets väl-exponerade sydöstra sluttning finns åtminstone 7 klapperstensvallar på nivåerna 150-165 m ö h. Södra Landsberget når drygt 190 m ö h och ca 15 m över högsta kustlinjen. Ovanför denna består jordarterna av osvallad, sandig-moig morän. Nedanför vallarna finns på flera håll utsvallat grus. Båda Landsbergen utgör vackra och demonstrativa exempel på kalottberg med strandvallar vid högsta kustlinjen. Norra Landsberget är dessutom ett omtyckt exkursionsmål i egenskap av geologisk demonstrationslokal och med vidsträckt utsikt över denna del av Bergslagen.

Anmärkningar: NVP 82:36-38

Litteratur:

Corner, R & Rindetoft, S, 1976: Fagersta kommun. Översiktlig naturinventering, geomorfologisk del. Stencil, länsstyrelsen.

Magnusson, E. 1997: Beskrivning till jordartskartan Västerås NV. Sveriges Geologiska Undersökning ser. Ae nr 120.

Malmgren, U. 1975: Fagersta och Norbergs kommuner. Översiktlig naturinventering, allmän del. Länsstyrelsen inf. 1975:20

Registerblad upprättat 1997-10-20 (Curt Freden, SGU), reviderat 1999-02-10 (E. Marklund). Områdesavgränsning har skett i samråd med Johan Norrlin, SGU.

NRO 19039 LANDSBERGEN (OMRÅDE A)
Skala 1:35 000

—— förslag till gräns för
riksintresse

